

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Disputationes|| ROBERTI BELLAR-||MINI E SOCIETATE
IESV,|| DE CONTROVERSIIS CHRISTIANAE|| FIDEI,
ADVERSVS HVIVS TEM-||poris Hæreticos,||**

Tribus Tomis comprehensæ.||

DE CHRISTO CAPITE|| TOTIVS ECCLESIAE,|| QVINQVE LIBRIS|| explicata.||

Bellarmino, Roberto Francesco Romolo <Heiliger>

Ingolstadii, [1599]

VD16 B 1607

III. Refellitur hæresis Eutychetis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-53845](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-53845)

CAPVT III.

Refellitur hæresis Eutychetis.

PRIMUM igitur, duas esse in Christo naturas, contra primum Eutychetis errorē, testantur illa verba Domini Ioan. 3. *Nemo ascendit in caelum nisi qui descendit de caelo, Filius hominis qui est in caelo.* Certè iste qui loquebatur, & videbatur, & *Filius hominis* dicebat, secundum eam naturam, per quam videbatur, loquebatur, & *Filius hominis* erat, non erat tunc in caelo, sed tantum in terra, id est, in domo cum Nicodemo, neque enim Deus, sed homo, quia Deus non potest audiri, videri, tangi corporeis sensibus. Neque descenderat de caelo, sed natus erat in terra ex muliere. & tamen iste idem asserit descendisse de caelo, & etiam tunc, cum loquebatur in terra, dicebat, se esse in caelo. ergo alteram naturam Christos habuit præter humanam, secundum quam potuit esse in caelo, quando secundum humanam erat in terra.

Idem probatur ex verbis Domini Ioan. 5. 10. & 14. Ioan. 5. dicitur: *Non solum soluebat sabbatum, sed etiam patrem suum dicebat Deum, aequalem se faciens Deo.* Ioan. 10. dicebat: *Ego & Pater vnum sumus.* Vnde Pharisei recte colligerunt, Christum per ea verba se Deum asserere voluisse. Ioan. 14. *Pater, inquit, maior me est.* Non autem potest modo fieri, ut secundum eandem naturam esset Pater æqualis, immò vnum cum illo, & tamen minor Pater.

Præterea Ioan. 8. Dominus ait: *Antequam Abraham factus ego sum.* At ille idem natus erat in diebus Augusti Cæsaris Luc. 2. & habuerat XXX. annos, anno XV. Tyberij. Luc. 2. autem potest fieri ut idem, secundum idem, fuerit antequam & post Abraham. Ioan. 20. Thomas postquam viderat cicatrices Domini, fortè tetigerat Domini cicatrices, exclamauit: *Domine meus, & Deus meus.* At certè quod viderat & tetigerat erat Deus, sed caro, & tamen eum ipsum Deum & Deum confiteretur, cuius carnem viderat. igitur ille & Deus, & caro erat, quod etiam aperte docet S. Petrus, cum ait Act. 13. *Quis tera igitur Dei exaltatus effudit hoc donum quod Spiritus sanctus & auditis.* Nam exaltari non est Dei, sed creaturæ; effundere Spiritum sanctum non est creaturæ, sed Dei.

Item Paulus sic ad Episcopos loquitur Act. 20. *Spiritus sanctus posuit vos regere Ecclesiam Dei, quam acquisiuit sanguine suo.* At Deus, ut Deus, non habet sanguinem, nam Spiritus est Deus; & qui habet sanguinem, ut sic, non est Deus, ergo qui est Deus, & sanguinem effudit, necessariò habet duas naturas. Rom. 9. *Quorum Patres, inquit Paulus, ex quibus est Christus secundum carnem, qui est super omnia Deus benedictus in secula.* Hic Apostolus dicit, Christum esse ex parentibus Iudæis secundum carnem, & tamen simul esse Deum super omnia, nimirum secundum diuinitatem. Denique idem Paulus Philipp. 2. asserit Christum, *Cum in forma Dei esset, serui formam accepisse.* Quæ verba explicans S. VIGILIVS lib. 2. *Mirum est, inquit, cur timeant quidam dicere duas naturas, cum Paulus dicat duas formas.*

Iam verò quod illæ naturæ non sint permixtæ, nec sit diuinitas versa in humanitatem, contra secundum errorem, probatur. Nam tota Scriptura clamat, Deum esse immortalem & incorruptibilem, ut Malach. 3. *Ego Dominus & non muror.* Num. 23. *Non est Deus sicut Filius hominis sicut mutetur.* Iacob. 1. *Apud quem non est transmutatio.* 1. Tim. 1. *Regi seculorum immortalis inuisibilis, &c.* Et cap. 6. *Qui solus habet immortalitatem, &c.*

Non esse autem diuinitatem natam, passam, mortuam, ut error tertius assererat, tum ex dictis colligitur; nam qui est immutabilis, & immortalis, nec in tempore nasci, nec mori vlllo modo potest secundum id, unde est immortalis & immutabilis: tum etiam quia Scripturæ cum docent Christum in tempore natum, passum, & mortuum esse, addunt, secundum carnem: qua voce clarè indicant, Christum non esse natum, nec passum, nec mortuum secundum diuinitatem. Rom. 1. *Qui factus est ei ex semine David, secundum carnem.* Et cap. 9. *Ex quibus est Christus secundum carnem.* Et 1. Pet. 3. *Mortificatus quidem carne, &c.* Et cap. 4. *Christo igitur in carne passò, &c.*

Adde postremò, ad confusionem eorum Lutheranorum, qui Deitati passionem attribuere non verentur, aliquot clarissima testimonia illustriæ Ecclesiæ Doctorū. EPIPHANIVS hæref. 76. Aëtij, pag. 286. *Nam, inquit, nequò quod passus est & nigenitus in carne, passionē Deitati ipsius adsciscit.*
Et

Et infra: Sed & ipse Dominus venit, & passibilitate in se suscepta verè passus est, Deitate ipsius à passione aliena. Similia leges in Ancorato, pag. 357.

ATHANASIVS in epistola ad Epictetum: Quis, inquit, confitens ista eructavit? Et consubstantialitatem dicant corpus ex Matre genitum cum Verbi diuinitate? aut quis ita impius fuit, ut in Verbis diceret, vel animo cogitaret, ipsam Deitatem creaturam fuisse? Et CYRILLVS in epistola ad Nestorium nomine Synodi Alexandrinæ: Dicimus, inquit, illum passum esse & resurrexisse, non quia Deus Verbum in sua natura passum fuit, Deus namq; extra passionem est, sed quia corpus illud, quod proprium ipsius factum est, passum sit.

S. ANASTASIVS lib. 4. qui est de passione, & impassibilitate Christi: Et Christum, inquit, passibilem fuisse in illa locutione Pauli loquutionem confitemur, non id aliqualiter secundum diuinam naturam, ut neq; secundum humanitatem dicimus impassibilem. Et infra: Est quidem Deus, qui patitur, diuinitate interim nihil in se recipiente externa passione. ANNES DAMASCENVS lib. 3. cap. 4. Diuinitatem dicentes, non de illa nominamus eam quæ humanitatis sunt proprietates dicimus Deitatem passibilem.

S. AMBROSIVS lib. 10. in Luc. c. 49. Nec mors illa diuinitati, sed quasi hominis fuit. Concilium HISPALENSE II. c. 3. dicitur, inquit, est crucis passionem diuinam applicare naturam tantum creabilem & humanam: sola enim caro crucis excruciatæ fuit.

S. AVGVSTINVS lib. de hæres. c. 73. Est, inquit, hæresis quæ dicitur in Christo diuinitatem doluisse cum figeretur caro eius in cruce.

S. LEO epist. 10. Natura, inquit, inuisibilis natura est Verbi passibili, ut quod nostris remediis congruebat, Sicut enim mediator Dei & hominum Christus IESVS, & mors passibilis uno, & mori non posset ex altero. B. VIGILIVS lib. 4. ipse dicitur, Sicut idemq; Dei Filius & mortuus est secundum formam carnis, & non est mortuus secundum formam Dei.

Quod autem Christi caro sit eiusdem speciei cum nostra, contra quartum errorem, & Christum non simulatorem, sed verè natum, passum, mortuum esse, nullo negotio probari potest; nam Matth. 1. & Luc. 2. dicitur B. Virgo peperit primogenitum suum. quomodo autem potuit Virgo Christum habere Filium, si Christi caro non fuit recepta ex carne

ex carne Virginis concepta ? item Paulus ait, Hebr. 2. *Quia pueri communicauerunt carni & sanguini, & ipse participauit eisdem.* Quid, quaeso, est, eisdem, nisi eiusdem naturae carni & sanguini?

Iam verò Euangelia & Apostolorum epistolae nonne plurimorum mendaciorum argui deberent, cum passim Christum hominem, & hominis Filium vocent, & matrem atque cognatos habuisse, nec non esuriuisse, comedisse, ambulasse, fatigatum esse, denique passum, mortuum, suscitatum affirmant? nec enim aliquid horum de phantasmate verè affirmari potest. Nec solum Scripturae Christum hominem vocant ante resurrectionem, sed etiam postea. Nam Act. 7. *Stephanus dicit, Video caelos apertos, & Filium hominis stantem à dextris Dei.* Et Paulus Act. 17. *Statuit Deus diem in quo iudicaturus est orbem in viro quem designauit, &c.*

Deinde, si Christus non verè mortuus est, nec verè resurrexit, ergo non verè nos redemit, & adhuc sumus in peccatis nostris, vt Apostolus dicit 1. Cor. 15. Denique Luc. 24 cum discipuli suspicarentur phantasma vel spiritum esse quod videbant, non verum hominem: Dominus, ait, *palpate & videte quia spiritus carnem & ossa non habet, sicut me videtis habere.* Atque haec ex Scripturis.

Nunc ex Conciliis idem probari potest. Nam contra hanc haeresim celebratum est Concilium CHALCEDONENSE, quod fuit omnium maximum, nempe DC. XXX. Episcoporum; & cum in prima actione recitaretur fides Eutychemis & Dioscori, in qua continebatur, *duas fuisse Christi naturas ante unionem, postea verò vnam esse factam ex utraque,* Concilium exclamauit: *Anathema ei qui dixit ista, anathema eis qui ista dixerunt.* Postea actione 5. in Symbolo fidei posuerunt hoc modo: *Confitemur in nouissimis diebus Filium Dei unigenitum in duabus naturis inconfuse, immutabiliter, indiuise, inseparabiliter agnoscendum, nunquam sublata differentia naturarum propter unionem.* Idem statutum est etiam postea in Concilio V. can. 2. in Concilio VI. act. 4. & 17. & Concilio LATERANENSI contra Monothelitas à Martino I. celebrato, consultatione vltima can. 4. & 6. in Concilio Toletano VI. ca. 1. Toletano XI. ca. 5. & 6. Hispalensi II. ca. 13. & aliis multis.

f Idem

Idem ex Patribus confirmari posset, sed Theodoretus, Leo, Vigilius, & Gelasius, necnon Hispalense Concilium I. & II. labore leuauerunt. THEODORETUS enim in dialogo, Inmutabilis; & in dialogo, Inconfusus; & in dialogo, Impatibilis, quibus hunc errorem refellit, adducit prolixè testimonia omnium ferè veterum Patrum qui ante ipsum fuerunt. Idem fecit S. LEO in epist. 97. ad Leonem Augustum, & B. VICENTIVS lib. 5. contra Eutychem, & GELASIVS in libro de duabus naturis Christi; & Concilium II. Hispalense cap. vii. quæ testimonia satis esse nobis visa sunt.

CAPVT IV.

Soluuntur argumenta quæ fiebant olim aduersus ea, quæ superiore capite demonstrata sunt.

SUPEREST soluere argumenta aduersariorum. PRIMUM occurrit auctoritas Patrum, & Conciliorum. Nam in ipso CHALCEDONENSI Concilio actio. 1. post epistolam Cyrilli ad Ioannem Antiochenum, Eustachius Episcopus Beritensis asseruit, & Cyrillum scripsisse, non oportere intelligere in mysterio incarnationis duas naturas, sed vnã naturam Dei Verbi incarnatam. Et in Concilio Lateranensi sub Martino Licetæ p. mathema non confitentibus naturam Verbi incarnatam. Idem ex Athanasio & Cyrillo admittit Damascenus lib. de fide, ca. 6. & 7. GREGORIUS etiam NAZIANZENSIS in epist. ad Chelidonium dicit carnem deificatam, quod idem dicitur esse, ac si diceret diuinitatem incarnatam.

RESPONDEO, naturam Verbi esse incarnatam dicitur, si intelligatur sano modo, vt explicat Concilium V. & Damascenus loco notato, nimirum quod sit incarnata non per conuersionem in carnem, sed per vnionem cum carnis vnã hypostasi Verbi: Quamquã verba quæ citantur in Concilio Chalcedonensi ab Eustachio tanquam si essent Cyrilli, verisimile est non esse Cyrilli, sed apposita tunc fuisse in oppositum reclamabant verbis illis auditis, dicentes ea Diabolici hæretici potius, quàm Cyrilli videri. Porro quod Gregorius Nazian.